

TALOUSARVIOALOITE 1260/2006 vp

Määrärahan osoittaminen terveellisen kasvisruokavalion edistämiseen kouluissa

Eduskunnalle

Kasvissyönti ja laajemmin ajateltuna kasvispainotteinen ruokavalio on edullinen terveyden ja ympäristön näkökulmasta. Kasveista saa hiilihydraatteja, monityydyttymättömiä rasvoja, vitamiineja, kivennäis- ja hivenaineita sekä kuituja. Kasvissyöjien ylipainoisuus on harvinaisempaa kuin sekasyöjien, mikä ennaltaehkäisee monia sairauksia. Vain kasviksista elimistö saa kuituja, mikä edistää suoliston hyvinvointia. Terveellinen ruokavalio ilman lihan ja eläinrasvan tuomia haittoja on yksi parhaista keinoista ehkäistä sairastumista muun muassa syöpään tai sydän- ja verisuonitauteihin. Kasvisten runsas käyttö tasapainottaa myös verensokerin vaihtelua.

Kasvisten viljely on pääosin selvästi ekologisempaa kuin lihakarjan kasvatus. Kasvisten tuottaminen vaatii vain kymmenesosan lihan tuottamiseen tarvittavasta energiasta. Lihantuotannolla on myös globaaleja vaikutuksia: kehitysmaissa elävät ihmiset kärsivät länsimaaisesta lihantuotannosta. Vilja, joka olisi hyvää ravintoa paikallisille ihmisille, voidaan myydä lihakarjan ruuaksi.

Yksi syy perustella kasvissyöntiä on tuotanto-eläinten nykyiset olosuhteet. Eläinten pidossa eivät täyty vaatimukset, joiden mukaan eläimillä on oikeus lajityypilliseen käyttäytymiseen. Luonnostaan toimeliaat eläimet stressaantuvat ahtaissa kasvatusoloissa. Maatalouseläimillä esiintyy monia tuotantoympäristöstä johtuvia sairauksia ja vammoja, kuten luuston heikkoutta, hiertymiä, tulehduksia, sorkkasairauksia. Kulut-

tajakritiikki on jo aiheuttanut lainmuutoksia, jotka tulevat parantamaan kanojen ja emakoiden elinoloja, mutta näitä parannuksia ei voida pitää riittävinä. Monet kasvissyöjät ovat päättäneet jättää lihan pois ruokavaliostaan, koska he katsovat, ettei eläinten kuulu tulla tapetuiksi lihansa vuoksi. Lihan välttämiseen on siis olemassa eettisiä syitä.

Kasvissyönti on yleistynyt varsinkin nuorten keskuudessa. Kasvisruokavalio, kuten terveellinen ruokavalio yleensäkin, edellyttää ravintoaineiden ja niiden saannin perustuntemusta. Nuoria on hyvä opettaa monipuoliseen kasvisruokavalioon, jotta ravinto ei yksipuolistu.

Terveellisen kasvissyönnin edistämiseksi esitän määrärahaa koulujen kasviskuukauden järjestämiseen. Määrärahalla katetaan yhden projektityöntekijän palkka, kampanjamateriaalin painatus ja kasviskuukauden järjestävien koulujen projektiaivustus.

Kasviskuukausi on kokonaisuus, jossa kasvisruoka nivoutuu soveltuvalle tavalle osaksi opetusta ja kouluruokailua. Kasviskuukauden järjestävät koulut tutustuttavat lapsia ja nuoria monipuoliseen kasvisruokavalioon, johon kuuluu täysjyväviljaa, juureksia, papuja, linssejä, herneitä, soijatuotteita, marjoja ja hedelmiä. Osana kasviskuukauden ohjelmaa on mahdollista myös pohtia ruuan tuotantoa ja sen ympäristövaikutuksia laajemmin ja käydä vuoropuhelua esimerkiksi ympäristö- ja eläinsuojelujärjestöjen kanssa.

TAA 1260/2006 vp — Anni Sinnemäki /vihr

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2007 talousarvioon momentille 29.10.25*

*lisäyksenä 200 000 euroa terveellisen
kasvisruokavalion edistämiseen kouluis-
sa.*

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Anni Sinnemäki /vihr